

Minnesanteckningar

Plats: Tingshuset

Datum: 2025-05-28

Tid: 13.00 -14.45

Närvarande:

Ulf Rapp (S) kommunstyrelsens ordförande

Daniel Persson (SD) kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Sverre Fredriksson (M) ordförande teknik- och servicenämnden

Eva Svantesson (M) ordförande utbildningsnämnden

Lisette Vermeulen (SD) vice ordförande utbildningsnämnden

Jonny Svensson (S) ordförande bygg- och miljönämnden

Lars-Erik Olsson (S) ordförande socialnämnden

Therese Lindh, teknik- och serviceförvaltningen

Sema Özalp, bygg- och miljöförvaltningen

Amanda Gelotte, socialförvaltningen

Monica Holmgren, kommundirektör

Peter Krahll Rydberg, miljö- och hållbarhetsstrateg

Gäster:

Markus Lilleberg, enhetschef park&avfall, teknik- och serviceförvaltningen

Ej närvarande:

Andreas Nordengrip (SD), vice ordförande teknik- och servicenämnden

Rune Kennborn, vice ordförande bygg- och miljönämnden

Patrik Karlsson, vice ordförande socialnämnden

Magnus Svanberg, utbildningsförvaltningen



Minnesanteckningar

Föregående möte

Förra möte hade fokus på arbete med hållbarhetsmål och biologisk mångfald. Inga synpunkter på minnesanteckningar, frågor eller tankar från förra mötet.

Aktuella aktiviteter inom hållbarhet

Bordet runt och var och en berättar kort vad som är på gång inom de olika nämnderna/förvaltningarna.

En dialog kring insamling av textilavfall och de problem som uppstått i samband med att den nya lagen trätt i kraft kommer upp. En viktig sak här och nu och framöver är information och kommunikation till medborgare hur man ska sortera. Problemet är inte specifikt för Bollebygd utan det är nationellt.

Peter går genom olika hållbarhetsaktiviteter som pågår. Se bifogat bildspel.

Avfall, avfallsplan och cirkularitet

Vi måste gå från en linjär konsumtion och ett linjärt tankesätt till en cirkulär konsumtion och ett cirkulärt tankesätt och börja med att minimera vår konsumtion. I kommunen finns redan antagna eller beslutade styrdokument såsom avfallsplan, miljömål och löften från Klimat2030 som stödjer alla detta förhållnings- och arbetssätt.

Se bifogat bildspel.

Fastighetsnära insamling

Markus Lilleberg, avfallschef på teknik- och serviceförvaltningen, presenterar det förberedande arbete med att införa hushållsnära källsortering i form av nya avfallskärl. Kärlen införs i kommunen i april 2026.

För mer information, se bifogat bildspel.

Matsvinn

Therese Lindh, kostchef på teknik- och serviceförvaltningen, berättar om arbetet med att minska matsvinn. Matsvinnet mäts dagligen i förskola och skola. Några gånger per år inom äldreomsorgen. Målet i avfallsplanen är 35 g/matgäst och i Klimat2023 förskola/skola 35 g/matgäst och i äldreomsorgen 100 g/matgäst. Matsvinn förekommer i tre fraktioner: tallriks- serverings- och kökssvinn.

2024 låg vi inom förskola/skola på 39 g/matgäst och i äldreomsorgen på 130 g/matgäst. Bollebygd har lågt serveringssvinn i skolorna och vi ligger på plats 5 i Sverige.

För mer information, se bifogat bildspel.

Till nästa sammanträde

Nästa sammanträde är den 24 september och tema är mobilitet.

Hemläxa till nästa sammanträde är att fundera kring frågorna:

- Testa att resa på ett annat sätt än vanligt (testa närtrafik, cykel, bil, buss/tåg, gå).
- Vad skulle just du behöva för att kunna ställa bilen oftare?

Vid pennan

Monica Holmgren och Peter Krahlf Rydberg



Hållbarhetsrådet 2025-05-28

Syftet med hållbarhetsrådet är att belysa och prioritera frågor med målet att kommunen ska arbeta aktivt, strukturerat och målinriktat med aktuella hållbarhetsfrågor, precis som med övriga frågor i kommunen.



BOLLEBYGDS
KOMMUN

A stylized line drawing of a city skyline, consisting of several rectangular shapes of different heights and widths, connected by a jagged line. The drawing is simple, using only outlines.

Hållbarhetsrådet

Upprop

Ulf Rapp (S) kommunstyrelsens ordförande

Daniel Persson (SD) kommunstyrelsens 1:e vice ordförande

Stefan Hederdal - kommunstyrelsens 2:e vice ordförande

Sverre Fredriksson (M) ordförande teknik- och service nämnden

Andreas Nordengrip (SD), vice ordförande teknik- och service nämnden

Eva Svantesson (M) ordförande utbildningsnämnden

Lisette Vermeulen (SD) vice ordförande utbildningsnämnden

Jonny Svensson (S) ordförande bygg- och miljönämnden

Rune Kennborn (KD) vice ordförande bygg- och miljönämnden

Lars-Erik Olsson (S), ordförande socialnämnden

Patrik Karlsson (KD), viceordförande socialnämnden

Magnus Svanberg, utbildningsförvaltningen

Amanda Gelotte, Socialförvaltningen

Therese Lindh, teknik- och servicenämnden

Sema Özalp, bygg- och miljöförvaltningen

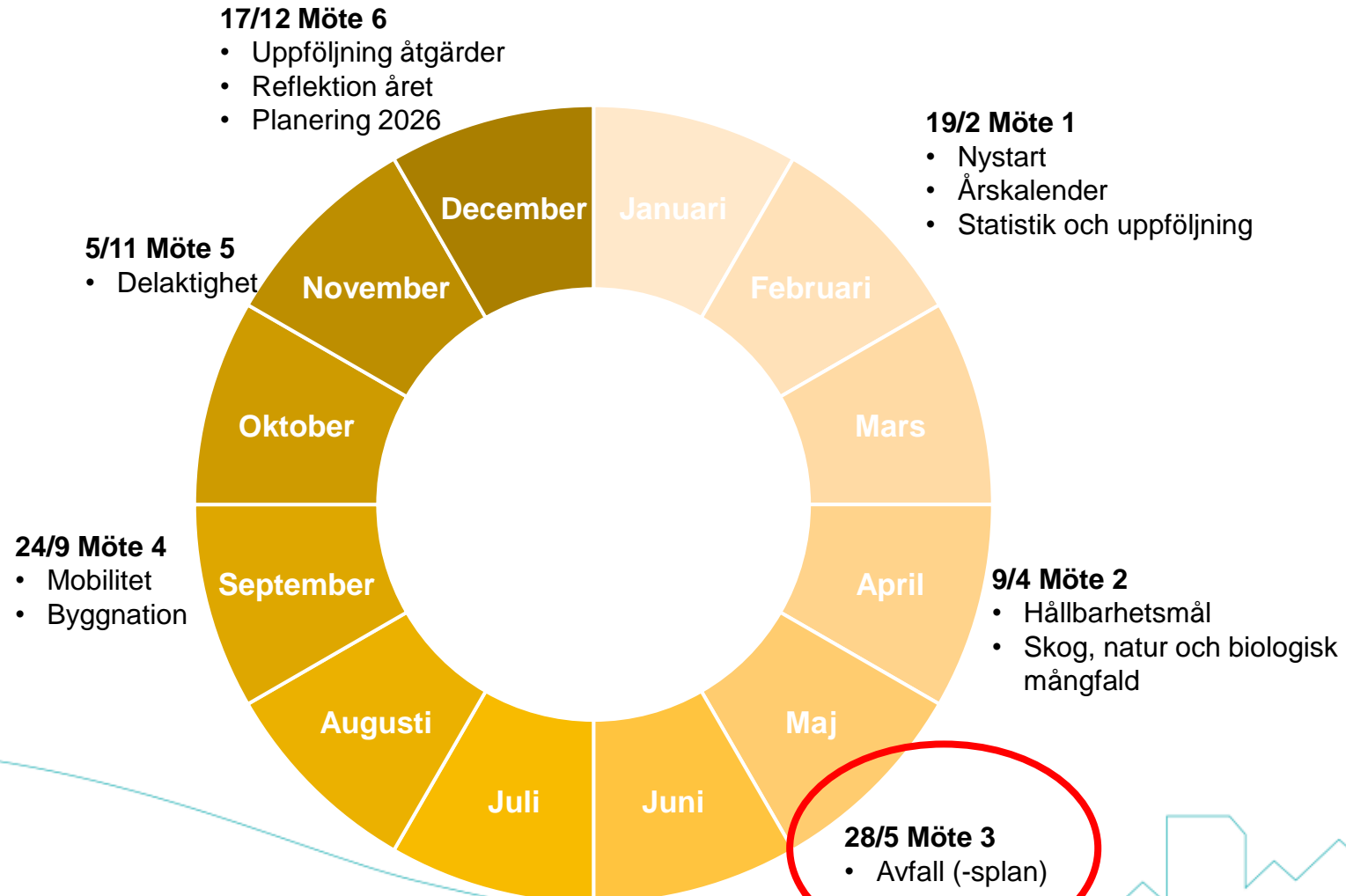
Monica Holmgren, kommundirektör

Peter Krahll Rydberg, miljö- och hållbarhetsstrateg



**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

Hållbarhetsrådet 2025-05-28



**BOLLEBYGDS
KOMMUN**

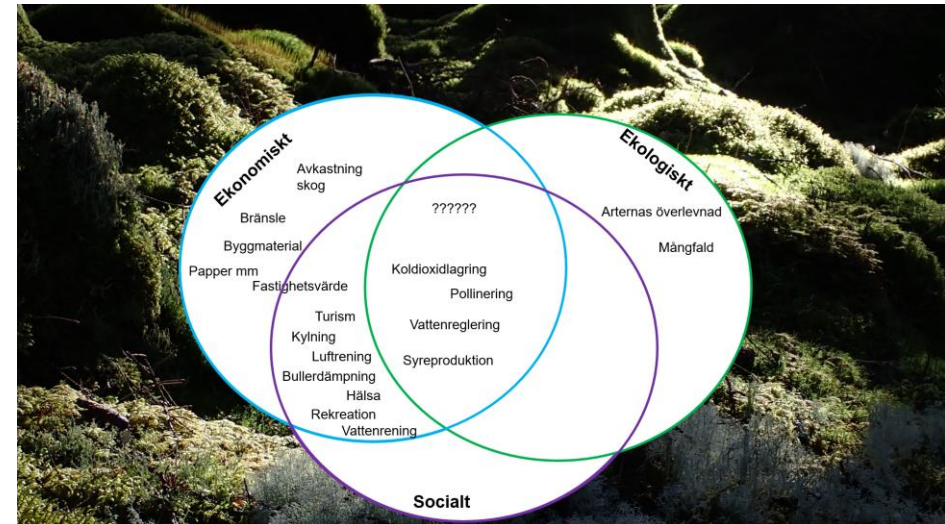
Dagordning:

- Föregående möte
- Aktuella aktiviteter inom hållbarhet
 - Bordet runt
 - Blandat från verksamheterna
- Fördjupning: Avfall (-splan)
 - Gäster från Teknik- och serviceförvaltningen
 - Övergripande om ämnet
- Övriga frågor
- Till nästa sammanträde



Föregående möte, 9 april

- Aktuellt och pågående hållbarhetsarbete
- Hållbarhetsmål
- Skog och biologisk mångfald



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Aktuella aktiviteter inom hållbarhet

- Bordet runt
- Projekt cirkulär upphandling, byggnation pågår
- Projekt innovativ kommunikation kring textilavfall pågår
- Ärende vattenundersökning Töllsjön, kommunen bidrar med ca. 10%
- Omvärldsbevakning: Nätverksträffar, energikonferens med Länsstyrelsen
- Arbete med belysningsplan, energiplan och mobilitetsplan pågår
- Äldremässa 6 maj
- Åtgärdsprogram för miljömål förlängs till årsskiftet 2026/2027, nytt program börjar tas fram
- LONA-projekt inventering våtmarker, slutrapportering klar, fortsättning diskuteras
- Visningsplats biologisk mångfald på gång
- Hållbarhetsmål, arbetet fortsätter, besök av ungdomsråd och pensionärsråd
- Hållbarhetsfestival, föreläsare 16 oktober kl. 17-18.30
- Hus på Lillingsvägen till salu isf rivning/brandövning
- Skräpplockardag 27 april



Skräpplockardag 2025



Ett rent nöje att plocka
skräp i Bollebygd



Jenny och Jackie Ländström kommer bärande på de sista sakerna som ska lastas på det välfyllda släpet.

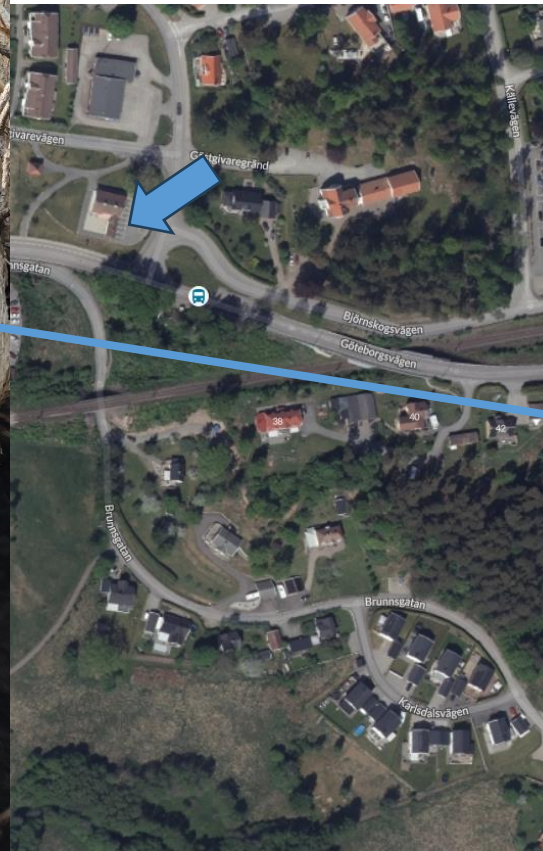
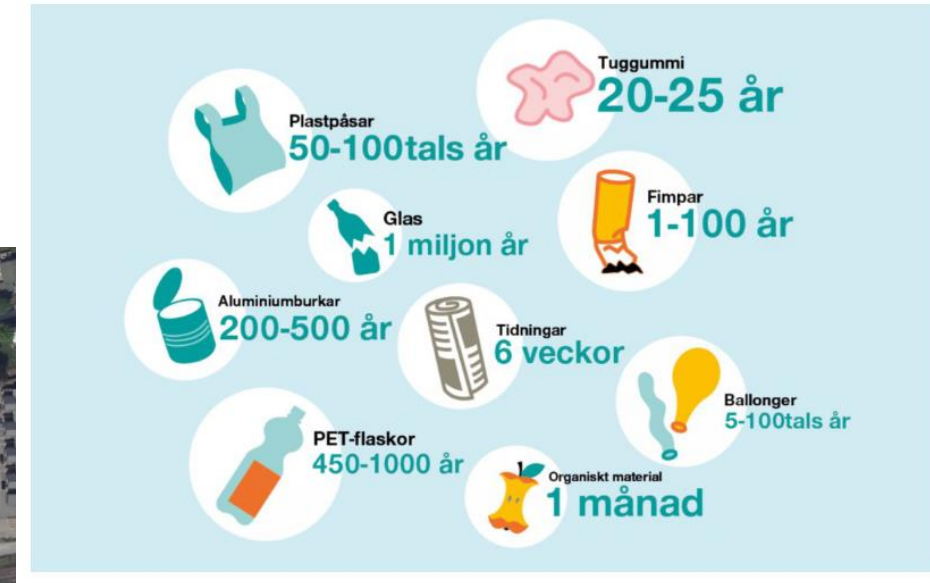




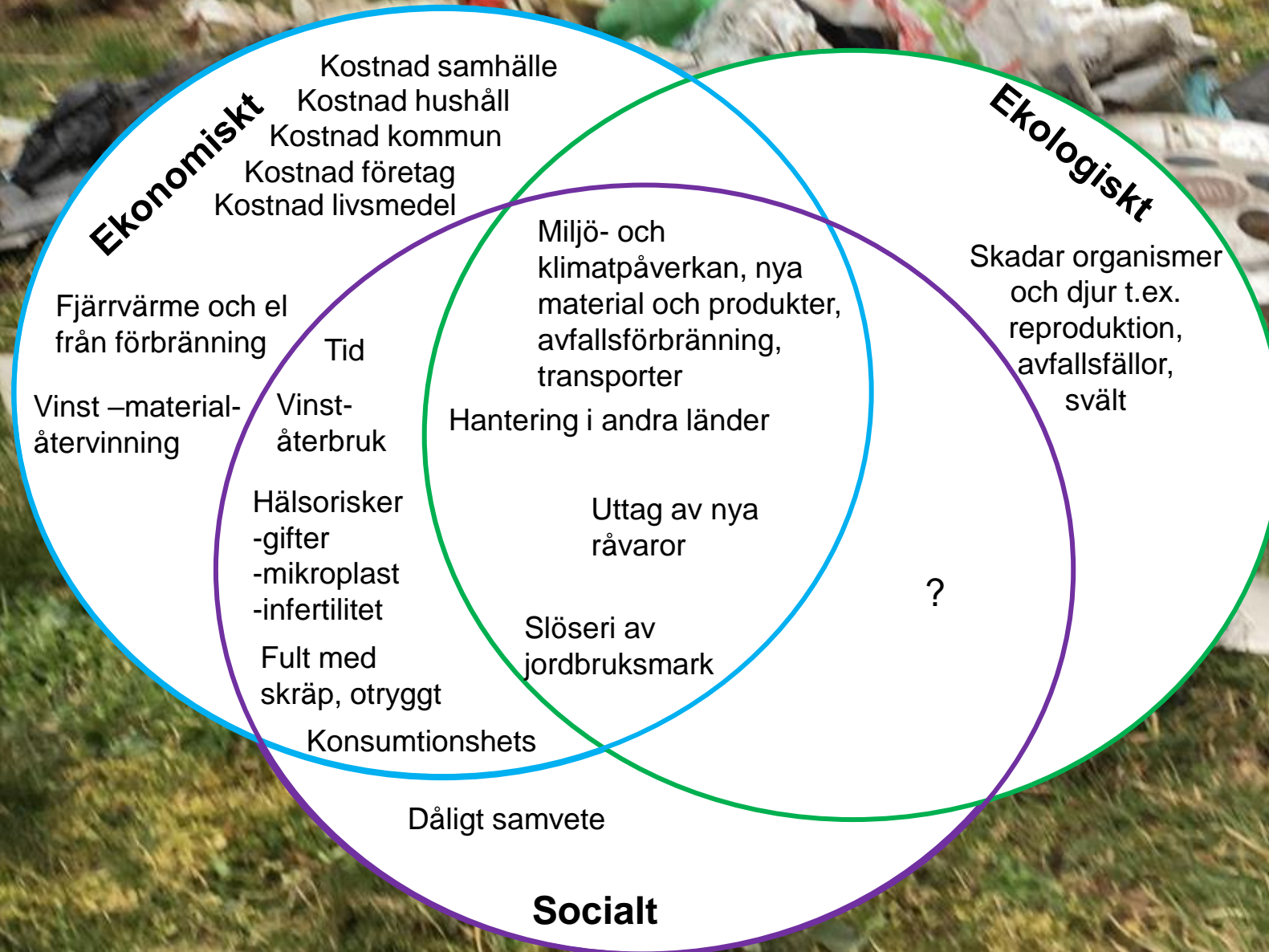
Hur skräpigt är det i Bollebygd?

Nedbrytningstider i naturen

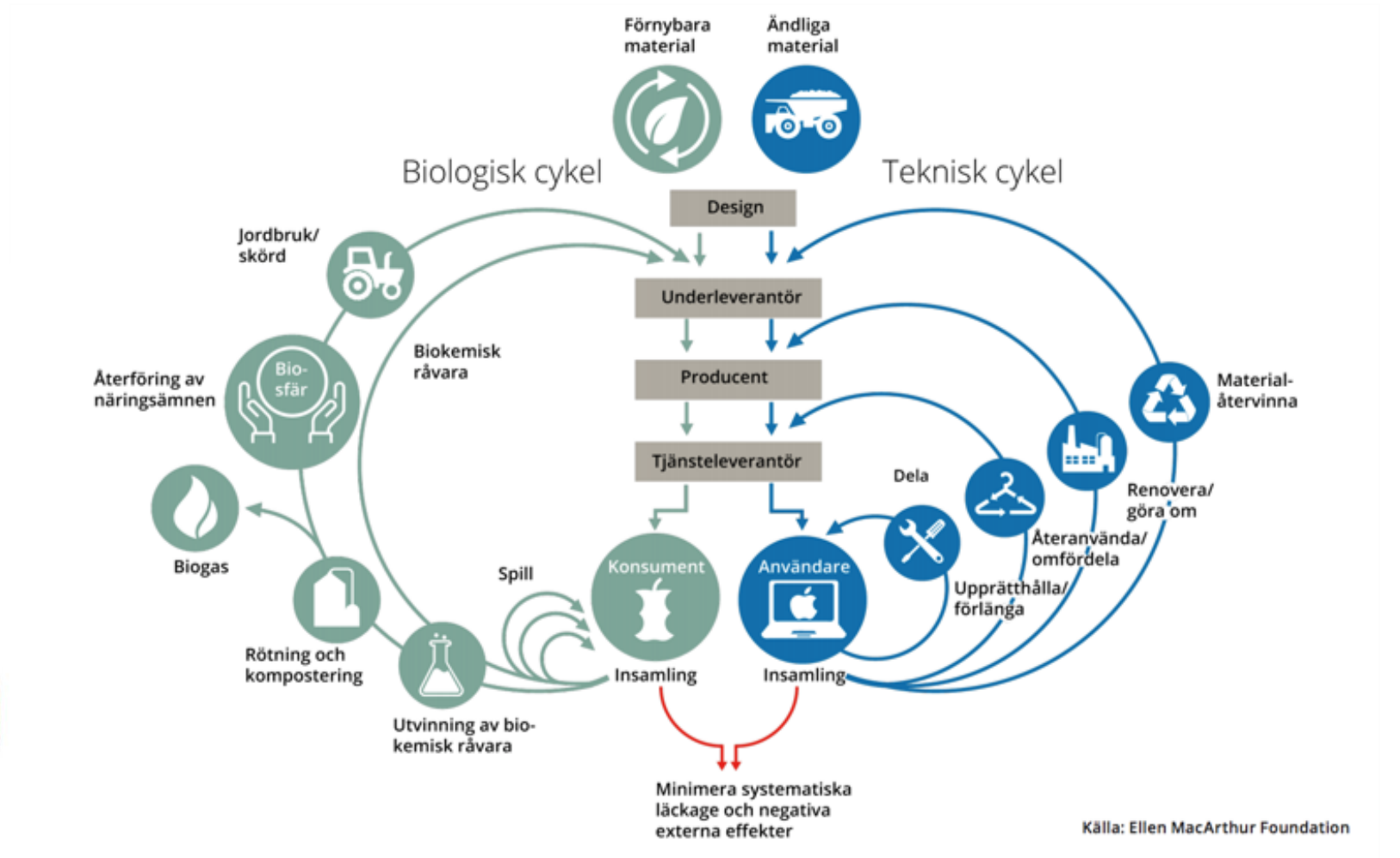
Om skräpet hamnar på marken istället för att sorteras och återvinnas tar det lång tid innan det bryts ner, om det gör det alls. Plast som hamnar i naturen delar sig till mindre och mindre bitar och blir till slut till mikroplast. Ingen vet exakt hur länge mikroplast stannar kvar i naturen – men det är en lång, lång tid.



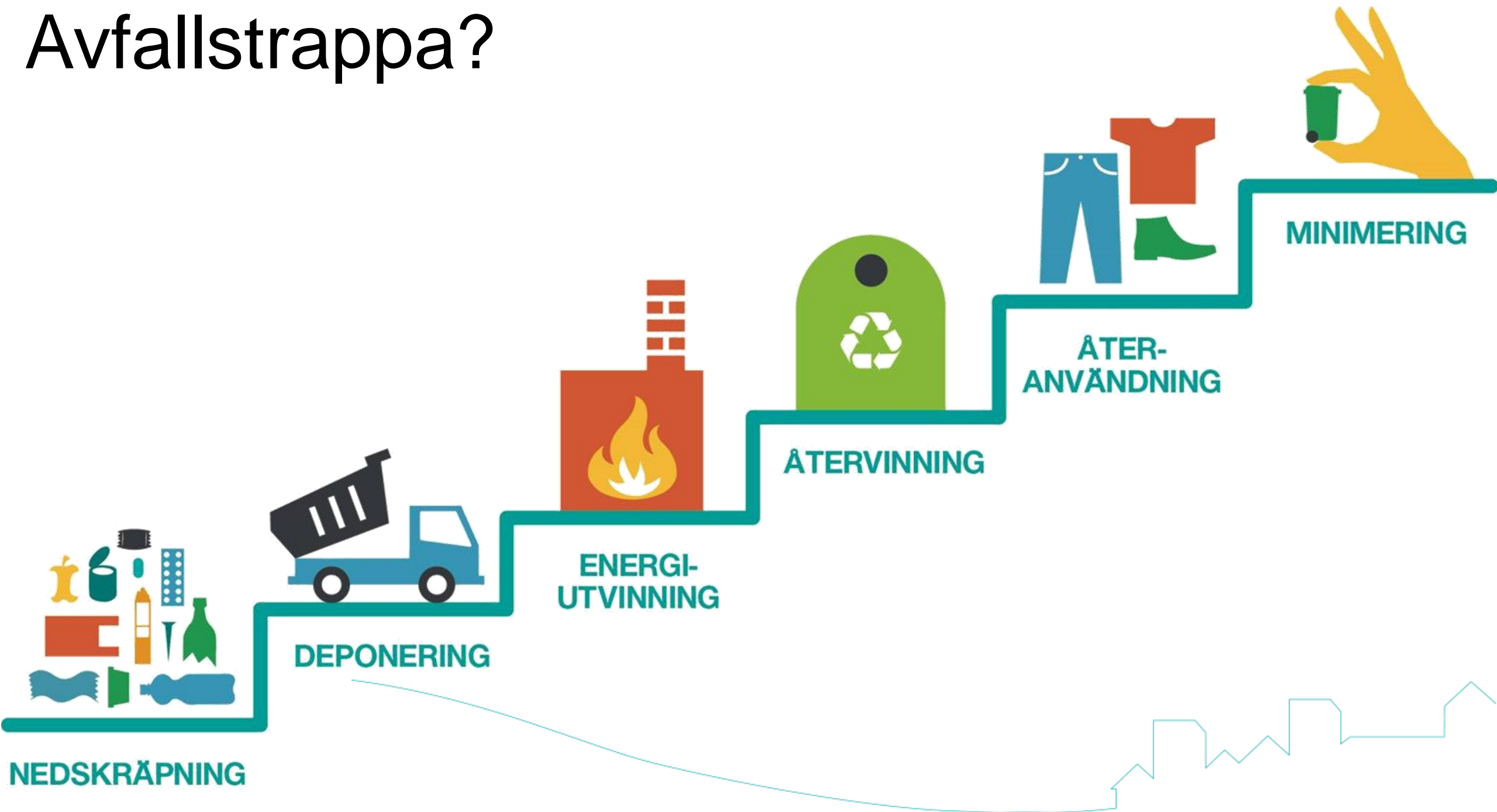
Avfall (-splan)



Cirkularitet?



Avfallstrappa?



Avfall (-splan): Mål och uppdrag

Hållbarhetspolicy

Globala målen

Miljöpolicy

Miljömålen

Lagstiftning

Miljöbalken

Klimat 2030

Klimatlöften

Avfallsplan

Målområden

Avfalls-
förordningen

Föreskrifter om
avfallshantering
för Bollebygds
kommun

21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål. Det innebär att kommunen mäter matsvinnet med ett uppsatt mål på max 35 g/portion i genomsnitt för skola och förskola, och ett mål på max 100 g/portion för äldreomsorgen. I siffrorna ingår samtliga mätfraktioner: kökssvinn, serveringssvinn och tallrikssvinn. I äldreomsorgen mäts lunch eller middag.

23. Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden. Det innebär att kommunen förlänger livslängden på mobiltelefoner, surfplattor och bärbara datorer genom minst en ny ätgärd per år för att förlänga livet och skapa möjligheter till cirkulära flöden. Detta görs genom att exempelvis inte ställa krav på fabriksnya produkter i upphandling, att ha avtal om reparationer/uppdateringar och att samla in samt återbruka produkter.

25. Vi använder cirkulära möbler. Det innebär att kommunen inreder minst två kontor/arbetsplatser med cirkulära möbler och annan cirkulär inredning. Samt under perioden har ett system med cirkulära möbler för kommunens arbetsplatser. Med cirkulära möbler menas att de repareras och används på nytt, köps begagnade eller återbrukas internt.

Målområde 1:
Hushåll med maten

Målområde 2:
Konsumera hållbart

Målområde 3:
Använd de resurser vi har

Målområde 4:
Sortera mera

Målområde 5:
Fimpa skräpet

Målområde 6:
Planera in plats för avfallet

Begränsad
klimatpåverkan

Giftfri miljö

Ett rikt växt- och
djurliv

God bebyggd miljö

Avfall (-splan): Åtgärder avfallsplan



Målnråde 1: Hushåll med maten

Matsvinn kommun

- Väga

Matsvinn invånare

- Kommunikation

Matsvinn efterbehandling

-



Målnråde 2: Konsumera hållbart

Engångsartiklar, kom.

- Allas ansvar
- Muggar

Arbetskläder, kom.

- Analys inköp
- Krav upphandling

Medvetenhet koppling avfall och konsumtion, inv.

- Kommunikation, enkät



Målnråde 3: Använd de resurser vi har

Återbruk möbler, kom.

- Möbel på lager
- Ramavtal
- Medvetenhet

Bygg- och rivningsavfall, kom.

- Inventering och viss återbruk
- Upphandlingskrav (projekt)

Livslängd elektronik, kom.

- Standardisering
- Upphandlingskrav

Återbruk, invånare

- Återbruk Råssa
- Privata initiativ



Målnråde 4: Sortera mera

Källsortering, kom.

- Sorteringskärl och rutiner i fler och fler verksamheter

Felsortering, invånare

- Plockanalys
- Ansluta flerbostadshus
- Flerfackskärl på g.

Förbränning o. deponering

- Hårdplastcontainer
- Information

Avfallstransporter

- Rullkrossar
- Upphandling



Målnråde 5: Fimpa skräpet

Nedskräpning

- Skräpmätning
- Skräpplockardag
- Sopkorgar, pantrör



Införande av fyrfackssystem April 2026

Mot en hållbar och effektiv avfallshantering

Markus Lilleberg, Avfallschef, Bollebygds kommun



BOLLEBYGDS
KOMMUN



Bakgrund och syfte

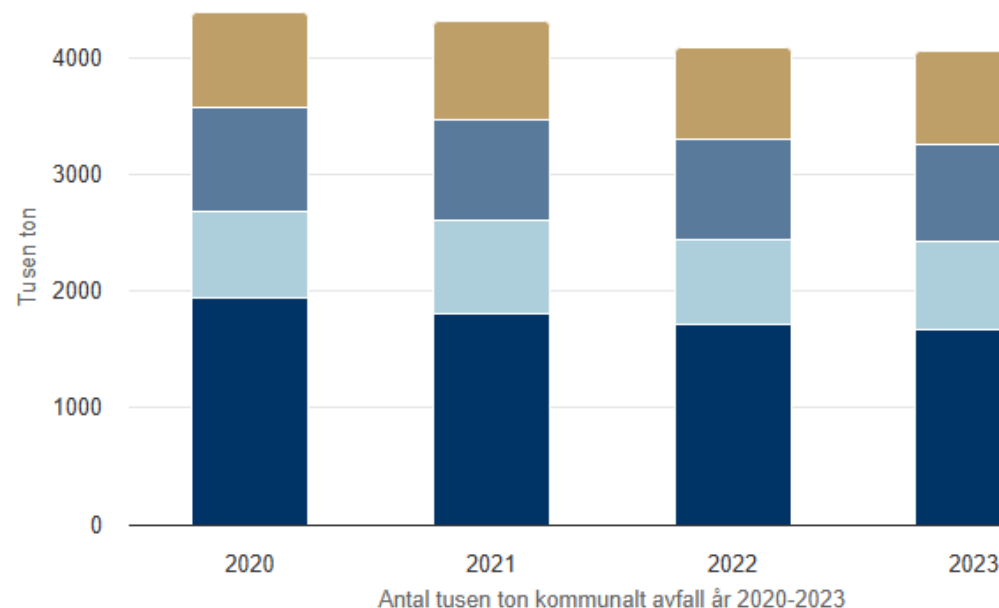
- 1 januari 2024
- 1 januari 2027

Nationella mål:

- EU:s återvinningsmål: Minst 55 % materialåtervinning av kommunalt avfall till 2025 .
- Sveriges mål: Ökad materialåtervinning och minskat restavfall.

Syfte med införandet:

- Öka återvinningen genom att underlätta källsortering.
- Minska mängden restavfall och därmed förbränning.
- Förbättra servicen för invånarna med fastighetsnära insamling



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Vad är fyrfackssystemet?

Vilka fraktioner

- Två kärl med fyra fack vardera, totalt åtta fraktioner
- **Kärl 1:** Matavfall, pappersförpackningar, färgat glas, tidningar.
- **Kärl 2:** Plastförpackningar, restavfall, ofärgat glas, metallförpackningar.
- **Elektronikbox** för batterier, ljuskällor och småelektronik .

4 facks kärl



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Indelning fraktioner

Kärl 1 – töms var 14:e dag



Kärl 2 – töms var 4:e vecka



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Elektronikbox



- Förvara inomhus
- Minst ½-fullt fack
- Hängs på valfritt kärl inför tömning



BOLLEBYGDS
KOMMUN

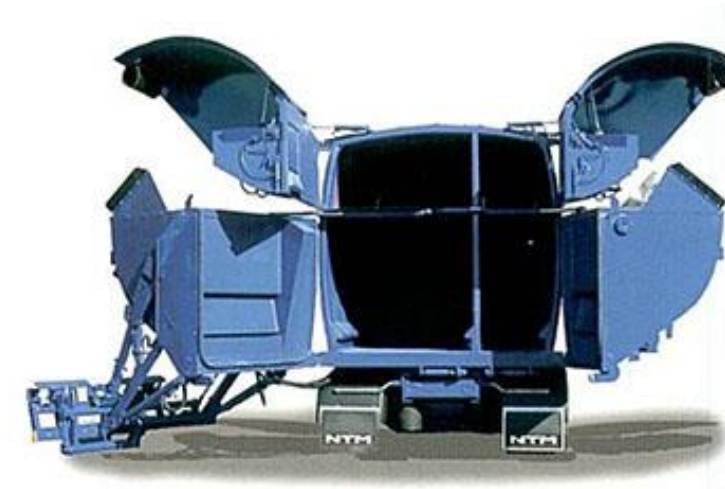
När får vi 4 fack?

- V 16 2026



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Tömning - [Tömningsfordon för pws fyrfackskär](#)



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Vad sker just nu?

- Planering
- Avstämning
- Kommunikationsmaterial



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Erfarenheter från andra kommuner

Motala kommun

- Restavfall minskade med över 20 % mellan 2017 och 2023.
- Utsortering av förpackningar ökade med 36 % .

Rambo

- 88 % av hushållen nöjda eller mycket nöjda med fyrfackssystemet.
- 93 % föredrar fyrfack framför separata kärl



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Vad kommer detta att kosta?

- Inköp
- Ny avfallstaxa



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Presentationsnamn

Sammanfattning – Varför 4 facks kärl?

- Införandet av 4-fackskärl är en direkt följd av nya lagkrav och syftar till att göra det enklare och mer effektivt för hushållen att sortera och återvinna sina förpackningar. Systemet möjliggör för kommuninvånarna i Bollebygd att bidra till ökad återvinning, minskade utsläpp och ett mer hållbart samhälle.



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Frågor och diskussion

- Vad är era tankar och funderingar kring systemet?



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Avfall (-splan): Åtgärder avfallsplan



Målområde 1:
Hushåll med maten

Matsvinn kommun

- Väga

Matsvinn invånare

- Kommunikation

Matsvinn efterbehandling

-



Målområde 2:
Konsumera hållbart

Engangsartiklar, kom.

- Allas ansvar
- Muggar

Arbetskläder, kom.

- Analys inköp
- Krav upphandling

Medvetenhet koppling avfall och konsumtion, inv.

- Kommunikation, enkät



Målområde 3:
Använd de resurser vi har

Återbruk möbler, kom.

- Möbel på lager
- Ramavtal
- Medvetenhet

Bygg- och rivningsavfall, kom.

- Inventering och viss återbruk
- Upphandlingskrav (projekt)

Livslängd elektronik, kom.

- Standardisering
- Upphandlingskrav

Återbruk, invånare

- Återbruk Råssa
- Privata initiativ



Målområde 4:
Sortera mera

Källsortering, kom.

- Sorteringskärl och rutiner i fler och fler verksamheter

Felsortering, invånare

- Plockanalys
- Ansluta flerbostadshus
- Flerfackskärl på g.

Förbränning o. deponering

- Hårdplastcontainer
- Information

Avfallstransporter

- Rullkrossar
- Upphandling



Målområde 5:
Fimpa skräpet

Nedskräpning

- Skräpmätning
- Skräpplockardag
- Sopkorgar, pantrör



Fördjupning – matsvinn

Hur går det till?

Utmaningar?

Framgångar (testa megapåsar margarin)?

Kostnader/besparingar?

....



BOLLEBYGDS
KOMMUN



Mätning matsvinn

Tallriks-, serverings- och kökssvinn

Mäts dagligen i förskola och skola

Mål i avfallsplanen: 35 g/matgäst

Mål i Klimat2030:
förskola/skola: 35 g/matgäst
äldreomsorg: 100 g/matgäst



Hur ser det ut?

2023 förskola/skola 44 g/matgäst

2024 förskola/skola 39 g/matgäst

2025 förskola/skola 39 g/matgäst (helår)

2023 äldreomsorg 127 g/matgäst

2024 äldreomsorg 115 g/matgäst

2025 äldreomsorg 130 g/matgäst



Utmaningar?

Få med oss eleverna och pedagogerna – tallrikssvinn

Få med oss äldreomsorgen – rädd att maten tar slut



Framgångar

Frekventa mätningar ger resultat

Involvera elever och pedagoger

Ev testa Foodduck – påläggsdoserare
halvera svinnet



BOLLEBYGDS
KOMMUN

Presentationsnamn

Livsmedelsverkets årliga kartläggning

Bättre resultat nationellt – men inte tillräcklig minskning

Sverige: 51 g/elev

Bollebygd: 37 g/elev

Sverige: 61 g/förskolebarn

Bollebygd: 49 g/förskolebarn

Serveringssvinn – vi sticker ut med lågt serveringssvinn i skolorna!

Plats 5 i Sverige



Övriga frågor?



Nästa sammanträde

24 september

Tema: Mobilitet och byggnation

Hemläxa:

- Testa att resa på ett annat sätt än vanligt (närtrafik, cykel, bil, buss/tåg, gå)
- Vad skulle just du behöva för att kunna ställa bilen oftare?



BOLLEBYGDS
KOMMUN

